

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslagets formål og indhold

Formålet med lovforslaget er at ændre komitélovens bestemmelser om udpegning af medlemmer til de regionale videnskabetiske komitéer, således at de fagkyndige medlemmer og de læge medlemmer udpeges 2 år forskudt i forhold til hinanden. Med en forskudt udpegningsperiode er det hensigten i højere grad at sikre kontinuiteten i komitéernes arbejde.

Efter den nugældende komitélov udpeges samtlige medlemmer af de regionale komitéer for 4 år med mulighed for genudpegningsperiode i 4 år. Udpegningerne følger den amtskommunale valgperiode. En konsekvens heraf er, at samtlige komitémedlemmer forlader komitéerne på én gang, næste gang pr. 31. december 2001. Det foreslås derfor, at komitéerne fremover får forskudte udpegningsperioder, idet udpegningsperioden for de læge medlemmer af komitéerne fortsat følger den amtskommunale valgperiode, mens udpegningsperioden for de medlemmer, der er udpeget efter indstilling fra relevante forskningsfaglige fora, ligger 2 år forskudt herfor.

I sammenhæng hermed ændres bestemmelserne om udpegningsperiode af formanden og næstformanden for Den Centrale Videnskabetiske Komité. Fremover vil formanden og næstformanden for Den Centrale Videnskabetiske Komité blive udpeget af IT- og forskningsministeren.

Erfaringerne fra komitésystemet med de nuværende udpegningsperioder på 4 år med mulighed for genudpegningsperiode i endnu 4 år har været gode, og regeringen ønsker derfor ikke at ændre herpå.

Af demokratiske hensyn foreslås valgperioden for formand og næstformand for de regionale komitéer forkortet til 2 år, således at samtlige medlemmer får mulighed for at få indflydelse på valg af formand og næstformand.

Endvidere foreslås det, at det fremover er IT- og forskningsministeren, der udpeger formand og næstformand for Den Centrale Videnskabetiske Komité. Baggrunden herfor er ønsket om et formandsskab,

som er uafhængig af de enkelte regionale komitéer, sådan at andeninstansinhabilitet undgås, specielt i tilfælde af indbringelse af enkeltsager for Den Centrale Videnskabetiske Komité, jf. forvaltningslovens § 3, stk.1, nr. 4.

Balancen mellem lægmænd og eksperter i Den Centrale Videnskabetiske Komité berøres ikke af denne ændring, idet formand og næstformand tilsammen skal repræsentere såvel statslige forskningsinteresser som folkeoplysende, almenkulturelle eller sociale interesser, der er af betydning for den centrale komités virke.

Med lovændringen ønsker regeringen ligeledes at præcisere kravene til medlemmerne af komitéerne. De medlemmer, som udpeges efter indstilling fra relevante forskningsfaglige fora, skal være forskningsaktive og have deres virke i regionen. De øvrige medlemmer bør have virke, bopæl i regionen eller anden lignende tilknytning. Baggrunden for disse krav er dels behovet for aktuel forskningsindsigt i komitéen, dels hensynet til komitésystemets rødder i lokalmiljøet.

Større lovændring planlægges i folketingssamlingen 2002-2003.

Siden komitélovens vedtagelse i 1992 og ændringen af loven i 1996 er der høstet værdifulde erfaringer med arbejdet i komitéerne. På baggrund af disse erfaringer har IT- og Forskningsministeriet modtaget en række ønsker til ændringer af komitéloven fra komitésystemet.

På internationalt plan er der endvidere vedtaget nye regelsæt inden for bioetikområdet:

- Europarådet vedtog den 19. november 1996 konventionen om menneskerettigheder og biomedicin, som Danmark har underskrevet og ratificeret, jf. Bekendtgørelse af Europarådets konvention af 4. april 1997 om menneskerettigheder og biomedicin.
- World Medical Association (Verdenslægeforeningen) vedtog i oktober 2000 ændringer til Helsinki-erklæringen, som er den internationale lægeverdens regelsæt for biomedicinske forskningsprojekter, jf. <http://www.arvo.org/helsinki.htm>